

Kulttuuripääkaupunkihankeen hakukirjan hyväksyminen

132/04.049/2019

KH § 168

Selostus:

Savonlinna Euroopan kulttuuripääkaupungiksi-hakukirja on koottu tiiviissä itäsuomalaisessa yhteistyössä kaikkia osapuolia ja niiden sidosryhmiä kuunnellen ja niiden tekemii ohjelmasisältöehdotuksiin pohjautuen.

Hakukirjan kokonaisuuden ovat rakentaneet ja sen sisällöstä vastaavat hankekoordinaattorit Reko Tammi ja Anu-Anette Varho sekä maakuntien ja kaupunkien nimeämä asiantuntijajoukko, Sillanrakentajat, puheenjohtajansa Sari Kaasisen johdolla. Hakukirjan käytännön kirjoitustyön on tehnyt dosentti Jyrki Paaskoski.

Kulttuuripääkaupunkihankeen valmistelutyöryhmä toimittaa Savonlinna Euroopan kulttuuripääkaupungiksi- hakukirjan 17.4.2020.

Hakukirja tulee julkiseksi, kun se on jätetty opetus- ja kulttuuriministeriölle.

(Valmistelu: hallintojohtaja-kaupunginlakimies Aki Rasimus, puh 044-4174041)

Kaupunginjohtajan esitys:

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä liitteenä A olevan Saimaa ilmiö-hakukirjan (EI JULKINEN, JulkL 6§).

Käsittely:

Reko Tammi selosti hakukirjan sisältöä kaupunginhallitukselle.

Kaupunginjohtaja muutti esitystään siten, että kaupunginhallitus hyväksyy liitteen A Saimaa ilmiö-hakukirjan keskustelussa käydyin muutoksin ja valtuuttaa kaupunginjohtajan ja hallintopäällikön tekemään muutokset hakukirjaan kaupunginhallituksessa käydyn keskustelun perusteella.

Juha Kukkonen teki esittelijän esityksestä poikkeavan esityksen: "Kulttuuripääkaupunkihankeen hakukirja tuli kaupunginhallituksen jäsenten luettavaksi kokouksen 14.4.2020 ajankohtaisten asioiden liitteenä. Koska asiaa ei ehditty käsitellä kokouksessa, liite poistettiin luottamushenkilöiden portaalista, eivätkä kaupunginhallituksen jäsenet voineet jatkaa hakukirjaan tutustumista kuin vasta perjantaina 17.4.2020, jolloin asiakirja tuli luettavaksi pienillä muutoksilla

korjattuna uudelleen kokouksen esityslistan liitteenä.

Asiakirjan valmistelu on ollut asian käsittelyn vuoksi huonoa.

Asiakirjan piti tulla kaupungin tietoon jo maaliskuun lopulla, mutta nyt kaupunginhallitus käsittelee asiakirjaa, joka lähtee lopullisessa painokunnossa painoon seuraavana päivänä eli 21.4.2020.

Kiireessäkin asiakirjaan tutustuessani voin sanoa, että hakukirja on sellainen, mihin kaupungin samanlaisella kiireellä valmisteltu kulttuuristrategia antoi odottaa. Asiakirjassa ei ole tuotu esille sitä, millä konkreettisella tavalla asiakirjassa esitetyt valtavat tavoitteet voitaisiin toteuttaa. Kulttuuristrategiassa eikä myöskään hakukirjassa ei tuoda esille niitä uusia infrastruktuuri-investointeja, jotka olisivat edellytyksiä kulttuuripääkaupunkihankkeen yleisötavoitteiden saavuttamiseksi. Esimerkiksi Savonlinnassa tarvittaisiin suuri ympärivuotinen konserttitila, jota voisivat käyttää muutkin kuin Savonlinnan oopperajuhlat. Sen lisäksi pitäisi tehdä kaavamuutoksia, jotta kaupunkikeskustan läheiset alueet voitaisiin kytkeä uuteen ympärivuotiseen matkailun kehittämistavoitteeseen. Esimerkiksi Kyrönniemessä olisi tärkeimpänä kohteena toteutettavissa ympärivuotinen matkailu- ja viihdekeskuskylpylä. Sekä Olavinlinnan kattaminen ja kylpylä kaupungin keskustan välittömässä läheisyydessä takaisivat mahdollisuudet huomattavaan matkailumäärän kasvattamiseen.

Hakukirjan ongelmat koskevat kulttuuristrategian liittymiseen kulttuuripääkaupunkihankkeeseen. Kulttuuristrategia on ryhmitelty kolmeen ulottuvuuteen.

Kulttuuristrategian ensimmäisen tukijalan mukaan taloudellisilta resursseiltaan kapea Savonlinna ei pyri kulttuurin tuottajaksi vaan tarjoaa alustan kulttuuritoimijoille. Näitä toimijoita ovat kulttuurin ja taiteen ammattilaiset, joita kaupunki saattaa yhteen ja kannustaa eteenpäin. Kaupunki alustana -strategia on verkostojen tukemista, hankkeiden kokoamista, yhteyksien luomista ja ylläpitämistä sekä käyttämättömien julkisten tilojen tarjoamista eri toimijoille.

Tosiasiassa ensimmäinen tukijalka on ihan normaalia kunnan toimintaa, eikä siinä ole mitään uutta, joka olisi nimenomaan kulttuuripääkaupunkiin liittyvää.

Kulttuuristrategian toisen tukijalan mukaan Savonlinna tunnistaa omaehtoisen taiteen ja erilaiset marginaalikulttuurit sekä tekee ne näkyviksi, jolloin niiden merkitys tunnustetaan. Kaupunki luo edellytykset ympärivuotisen kulttuuritarjonnan lisäämiselle, jolloin sen vetovoima ja hyvinvoinnin edellytykset vahvistuvat.

Jälleen, strategiassa ei ole kirjattu mitään toimia, joilla ympärivuotinen kulttuuritarjonta lisääntyisi nykyisestä, sillä mitään uutta siinä ei ole. Koska Olavinlinna suurimpana konserttitilana ei ole muiden kuin oopperajuhlien käytössä kuin vain noin yhden kuukauden vuodessa, ympärivuotinen suurten kulttuuritilaisuuksien järjestäminen ei ole mahdollista. Kun Savonlinnan ainoa konserttisali, 800 hengen Savonlinnasali on noin 100-150 hengen teatteriesityksiä varten, kaupungin yhtiön omistamassa tilassa ei myöskään ole

edellytyksiä järjestää ympärivuotisia konserttitilaisuuksia tarjonnan lisäämiseksi.

Kulttuuristrategian kolmas tukijalka eli verkostomainen yhteistyö on ihan normaalia toimintaa, jota kunnat ja niissä toimivat kulttuuritoimijat harjoittavat jo nykyisin.

Suuri ongelma hakukirjassa on myös se, että se perusteetta väheksyy alueiden kehittymismahdollisuuksia ilman kulttuuripääkaupunkistatusta ja suurentelee perusteetta tulevaisuutta. Kun hankkeen vetäjät ovat tehneet kulttuurin käyttäjien keskuudessa kyselyn ja julkaisee sen tietoja hakukirjassa, tietojen paikkansapitävyyttä voisi helposti myös arvioida. Kyselyn mukaan Itä-Suomen alueella (asukkaita noin 860 000) vastaajista (kaikkiaan 624) 24 % sanoo käyvänsä oopperassa vähintään kerran vuodessa, ja yksi prosentti vähintään kerran kuukaudessa. 24 % Itä-Suomen asukkaista on noin 215 000. Kun kansallisoopperan ja kansallisbaletin katsojamäärät yhden vuoden aikana (2017) olivat kaikkiaan 297 000, onko mahdollista, että itäsuomalaiset olisivat Suomen ehdottomasti ahkerimpia oopperassa kävijöitä. Muille maakunnille ei juuri jäisi paikkoja katsomossa, kun oopperja ja baletti järjestävät vuoden aikana noin 220 esitystä. Hakukirja on korjattava realistiseksi ja oikeasti nyt nähtyä useamman kansalaisryhmän kokoamaksi."

Puheenjohtaja totesi, että Juha Kukkonen esitys raukesi kannattamattomana.

Päätös: Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan muutetun esityksen.

Tiedoksi: Reko Tammi/valmistelutyöryhmä